

Т.О. Ставерська, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.М. Масюк, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Інтенсивність змін сучасного бізнес-середовища, посилена глобалізаційними та інфляційними процесами, призводить до його невизначеності, і як наслідок – до неузгодженості в реалізації потреб та інтересів учасників ринкового процесу, нерівномірного розвитку сегментів ринку та погіршення умов функціонування підприємств. За цих обставин особливою актуальності набувають питання управління сталим розвитком підприємства в поточному періоді і на перспективу.

Сталий розвиток підприємства в поточному періоді слід розглядати як його здатність до здійснення економічної діяльності в кожен окремий момент часу в умовах невизначеності впливів зовнішнього середовища, які порушують нормальне функціонування і розвиток підприємства. Динамічний сталий розвиток підприємства характеризує вже сам процес розвитку підприємства, постійність і безперервність його змін в напрямку вдосконалення з метою переходу підприємства на якісно новий рівень діяльності. Відмінною особливістю динамічного сталого розвитку підприємства є те, що на кожному етапі розвитку відбувається «закріплення» якісних змін, поліпшень на основі циклічного відтворення постійної системи функцій підприємства, що складає зміст процесу його функціонування [1, с. 87].

Передумовою втілення прагнень підприємства і досягнення бажаних параметрів сталого розвитку є ефективна система управління, головним призначенням якої є забезпечення погодження економічних і соціальних параметрів управління, досягнення їх ефективної взаємодії з організаційною структурою підприємства, задоволення суспільних і особистих потреб в умовах ощадливого витрачання ресурсів і невизначеності. Провідне місце в цій системі займає діагностика фінансової стійкості підприємством.

Під фінансовою стійкістю слід розуміти комплексне поняття, в якому відображається стабільний фінансовий стан підприємства, за якого ефективно формуються, розподіляються та використовуються фінансові ресурси, забезпечуються фінансова автономія, платоспроможність, дохідність та рентабельність, розвиток діяльності на поточний та майбутній періоди. Дослідження існуючих наукових

підходів до трактування суті і змісту діагностики фінансової стійкості підприємств та результати власних досліджень в цій сфері дозволили запропонувати її визначення як комплексу управлінських дій, спрямованих на забезпечення інформаційної підтримки управління сталим розвитком, що реалізуються в процесі послідовного здійснення діагностичних процедур з оцінки, виявлення причин зміни та резервів відновлення фінансової стійкості, розробкою заходів з їх практичної.

Таке трактування діагностики фінансової стійкості підприємства дозволяє розглядати її у чотирьох аспектах:

– як невід’ємну інформаційну складову системи управління сталим розвитком підприємства, яка забезпечує формування, зберігання і передачу релевантної інформації про потенціал і рівень фінансової стійкості на всіх рівнях управлінського циклу, і реалізується шляхом створення відповідних баз даних, необхідних для прийняття управлінських рішень;

– як систему спеціальних знань, втілених шляхом застосування сучасного методичного інструментарію під час послідовної реалізації певних діагностичних процедур з ідентифікації потенціалу та рівня фінансової стійкості підприємства, причин їх зміни, виявлення резервів забезпечення фінансової стабілізації, прибуткового функціонування та сталого економічного розвитку підприємства, і обґрунтування комплексу заходів з їх практичної реалізації.

– як різносторонній і всеохоплюючий процес формування й передавання наявної аналітичної інформації з метою забезпечення обґрунтованості й ефективності прийняття рішень для досягнення запланованого рівня розвитку підприємства на основі впровадження заходів з відновлення і посилення фінансової стійкості в умовах невизначеності;

– як цілеспрямований комплексний і багатокomпонентний вплив управлінського персоналу, спрямований на обробку потоку вхідної інформації з метою отримання якісної картини щодо потенціалу та рівня фінансової стійкості підприємства в контексті його сталого розвитку.

Дане визначення відповідає сучасним вимогам організації інтегрованих систем менеджменту, оскільки трактує діагностику фінансової стійкості як систему спеціальних знань, що інтегрується із системою управління сталим розвитком в загальну систему управління підприємством на рівні процесу діагностики фінансової стійкості, і забезпечує комунікації та формування інформаційного масиву релевантних даних для прийняття рішень з відновлення і покращення параметрів фінансової стійкості та ефективності господарської діяльності у нестабільному бізнес-середовищі задля отримання нових конкурентних переваг та можливості сталого розвитку.

Інформаційні джерела:

1. Квятковська Л.А. Реалізація принципів концепції сталого розвитку в діяльності підприємства / Л. А. Квятковська // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 1. – С. 85–89.

2. Статистичний моніторинг фінансового стану підприємства як інформаційна система підтримки прийняття рішень з його стабілізації / Н.Б. Кащена, Г.Г. Лисак, А.О. Бойко // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2009. – Вип. 1(1). – С. 120-127.

УДК 658.14 (043.3)

Т.О. Тарасова, д-р екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

І.С. Тарасов, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОРМАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ ПРЯМИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

За останніх років Україна намагається створити сприятливе бізнес-середовище для залучення інвестицій та налагодити зростання економіки держави на інноваційний лад. І в цьому процесі повинні бути задіяні усі інституції: з боку пізнавальної (теоретичної) сфери – система вищої освіти; інноваційні інтелектуальні технології; венчурне інвестування. Функціонування формального інституту венчурного капіталу передбачає наявність прямих економічних відносин між суб'єктами його формування – венчурними інвесторами, фінансовими посередниками управління капіталом – венчурними капіталістами у формі венчурних фондів, бізнес-ангелів, та об'єктів інвестування – реципієнтами (венчурні підприємства). Економічний ефект від такої взаємодії вимірюється зростанням ділової активності та суцільною модернізацією виробництва.

У світі існують надійні оцінки обсягів формального ринку венчурного інвестування. Так за даними KPMG (Klynveld Peat Marwick Goerdeler), яка є професійною аудиторською компанією та входить до складу Big Four, інвестиції в глобальний венчурний капітал (VC) у 2017 році залишаються суттєвими, незважаючи на значне зниження активності. Всесвітній рівень венчурного капіталу скоротився на 24% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. У 2016 році було складено лише 13652 угоди, у порівнянні з абсолютним показником